

Εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἅγ. Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης

Σκέψου, αγαπητέ μου, ὅτι ὅπως εἶναι συναρμολογημένος ἀπ' ὅλα τα κτίσματα αὐτός ὁ αἰσθητός ἀπέραντος κόσμος, ἔτσι ἀκόμη εἶναι καμωμένος ἓνας ἄλλος κόσμος νοητός που ἀποτελεῖται ἀπὸ αμαρτωλοῦς, του οποίου τα στοιχεῖα εἶναι οἱ τρεῖς διεστραμμένοι ἔρωτες, που ἀναφέρει ὁ θεολόγος Ἰωάννης• δηλαδή

- α) ὁ ἔρωτας των ηδονῶν,
- β) ὁ ἔρωτας του πλούτου καί
- γ) ὁ ἔρωτας της δόξας

«Πάν το εν τω κόσμῳ ἡ ἐπιθυμία της σαρκός καί ἡ ἐπιθυμία των ὀφθαλμῶν καί ἡ ἀλαζονεία του βίου» (Α΄ Ἰω. 2, 16).

Αὐτός ὁ πονηρός κόσμος που ἀντίκειται στο σκοπό του καί ἐξουσιάζεται ἀπὸ τον εωσφόρο (ὁ οποῖος γι' αὐτό καί ὀνομάζεται κοσμοκράτορας) εἶναι ὁ μέγας ἐχθρός, τον οποῖο ὁ Σαρκωθεὶς Λόγος του θεοῦ καὶ Πατρός, γεννήθηκε στη γη για να πολεμήσει πρῶτα με το παράδειγμά Του το σιωπηλό καὶ μετὰ, στον κατάλληλο καιρό, με τον λόγο καί τη διδασκαλία.

1. Με τὴ φτώχεια γιαιτρεύει τον ἔρωτα του πλούτου

Συλλογίσου λοιπὸν πῶς πρῶτα πολεμᾷ με τὴν φτώχεια Του τον ἀτακτο ἔρωτα του πλούτου. Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος νομίζει πως κάθε

καλό το βρίσκει στα πρόσκαιρα αγαθά γι' αυτό για να τα αποτυπώσει ή για να μην τα χάσει ξοδεύει σχεδόν όλο τον καιρό, που του έδωσε όμως ο θεός για να κερδίσει τα αιώνια αγαθά.

Και ιδού που ο προαιώνιος Λόγος και Υιός του Θεού και Πατρός κατεβαίνει από τον ουρανό για να μας λυτρώσει απ' αυτή την πλάνη και να ξεριζώσει από τις καρδιές μας την καταραμένη ρίζα όλων των κακών, την φιλαργυρία, όπως την χαρακτηρίζει ο Απόστολος Πάυλος «Ρίζα γαρ πάντων των κακών εστίν η φιλαργυρία» (Α' Τιμ. 6,10). Πρόσεξε όμως σε τι είδους ταλαιπωρία κατάντησε από αγάπη για μας Εκείνος που διαμοιράζει τα πλούτη και τους θησαυρούς στην παρούσα και στη μέλλουσα ζωή «εμόν το αργύριον και εμόν το χρυσίον, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ» (Αγγ. 2,8).

Στοχάσου,
πού είναι το παλάτι που γεννήθηκε;

Πού είναι οί προετοιμασίες;

Πού οί μαίες;

Πού το βασιλικό στρώμα;

Πού τα βρεφικά λουσίματα;

Πού είναι η ακολουθία των δούλων;

Πού η θαλπωρή και η ανάπαυση;

Πού είναι η συμπαράσταση των συγγενών και φίλων;

Έλα μέσα και δεξ το φτωχότατο σπήλαιο όπου γεννήθηκε και την ευτελέστατη φάτνη όπου «ανεκλίθη».

Σίγουρα όχι μόνο δεν θα βρεις κανένα περιττό, αλλά αντίθετα θα διαπιστώσεις μεγάλη έλλειψη απ' όλα τα αναγκαία• γιατί ο γλυκύτατός μου Ιησούς γεννιέται σε τόπο σχεδόν ξέσκεπο, τα μεσάνυχτα στην καρδιά του χειμώνα, μόνος με μόνη την μητέρα Του και τον θεωρούμενο πατέρα Του, χωρίς σκεπάσματα, χωρίς

ζεστά φαγητά που συνηθίζονται στις γεννήσεις και των πιο φτωχών παιδιών, χωρίς τις ελάχιστες εκείνες ανέσεις του φτωχικού σπιτιού που είχε στη Ναζαρέτ.

Καί το πιο σημαντικό είναι ότι, εκτός από αυτή τη φτώχεια που προτίμησε ό Ιησούς εκουσίως, θέλησε ακόμη και άλλη περισσότερη πτώχεια σχεδόν βίαιη και αφύσικη: Παραγγέλλει εκεί στο σπήλαιο να μη του γίνει καμιά υποδοχή και φιλοξενία από κανέναν άνθρωπο• ήθελε να διαφέρει από τους συμπατριώτες του που ανέβηκαν στην Βηθλεέμ για απογραφή• όλοι αυτοί είχαν πολλές προμήθειες μαζί τους και ξεκουράζονταν φιλοξενούμενοι μέσα στα σπίτια και στα πανδοχεία• «ουκ ην αυτοίς τόπος εν τω καταλύματι» (Λουκ. 2, 7).

Αλλά επειδή ό κόσμος, όχι μόνο βδελύσσεται την φτώχεια και την θεωρεί μεγάλη ντροπή, αλλά παρακινεί ακόμη τους φτωχούς να υποκρίνονται και να παριστάνουν τους πλουσίους, γι' αυτό ακριβώς ό Ιησούς Χριστός δεν νιώθει ντροπή για την φτώχεια του, αντίθετα κάνει επίδειξη της φτώχειας του• και από μεν τους ουρανούς φωνάζει τους Αγγέλους, από τους αγρούς δε και τα χωράφια καλεί τους ποιμένες για να τον προσκυνήσουν, όταν γεννήθηκε σε εκείνη την κατάσταση της ένδειας και της εγκατάλειψης, σε εκείνο το θρόνο μιας ευτελέστατης φάτνης και σε εκείνη την αυλή ενός πενιχρότατου σπηλαίου!

Ω πτώχεια υπέρπλουτος! Ω συγκατάβασις υπερύψιστος!

Τώρα εσύ που μελετάς αυτές τις αλήθειες, τι έχεις να πεις; Ποιος από αυτούς τους δύο νομίζεις πως δικαιούται να σε νικά και να σε κυριεύει; Ο κόσμος ή ο Χριστός που νίκησε τον κόσμο; Ο κόσμος σε προτρέπει να ζητάς πρώτα τα επίγεια αγαθά και να τα θεωρείς μεγάλη ευτυχία. Ο Χριστός πάλι σε συμβουλεύει με το παράδειγμά Του και την διδασκαλία Του να ζητείς πρωτίστως την Βασιλεία του Θεού και να καταφρονείς όλα τα καλά της γης σαν ένα πηλό• «Ζητείτε δε πρώτον την Βασιλείαν του Θεού και την δικαιοσύνην αυτού» (Ματθ. 6, 33). Ακόμη σου ζητά να στερείσαι τα γήινα αγαθά ή μερικά απ'αυτά, δίνοντάς τα ελεημοσύνη στους φτωχούς ή ακόμη αποτασσόμενος τα πάντα για την καλογερική ζωή

καί εξαγοράζοντας ένα θησαυρό στον παράδεισο. «Πώλησόν σου τα υπάρχοντα καί δός πτωχοίς καί έξεις θησαυρόν εν ουρανών καί δεύρο ακολούθει μοι» (Ματθ. 19, 21). Καί πάλι «πάς εξ' υμών, ος ουκ αποτάσσεται πάσιν τοις εαυτού υπάρχουσιν, ου δύναται είναι μου μαθητής» (Λουκ. 14, 33).

Λοιπόν εσύ καί σαν μαθητής του Χριστού καί σαν φρόνιμος καί στοχαστικός άνθρωπος, πρέπει ν'αποφασίσεις να ακούσεις καί να κάνεις πράξη εκείνο που σου λέγει ό Χριστός καί όχι ό,τι σου επιβάλλει ό κόσμος. Γιατί δεν θα σωθούν αυτοί που ακούουν μόνο τον Νόμο του Θεού, αλλ'αυτοί που τον εφαρμόζουν στην πράξη (Ρωμ . 2,13)

2. Γιάτρεψε τον έρωτα των ηδονών

Συλλογίσου αδελφέ, ότι ό Χριστός με τη γέννησή Του ήρθε να πολεμήσει τον άτακτο έρωτα των ηδονών με τις οδύνες καί τους πόνους που δοκίμασε. Ο σαρκικός άνθρωπος πιστεύει πως η μόνη απόλαυση είναι εκείνη των αισθήσεων γι'αυτό δεν κυριαρχεί πάνω σ'αυτές, όπως ταιριάζει σε λογικό όν, αλλά αφήνει τον εαυτό του να συμπεριφέρεται όπως ένα άλογο ζώο καί να παρাসύρεται από τις αισθήσεις του: Τρέχει αχαλίνωτα για να χαίρεται καί να απολαμβάνει όλες τις παρανομίες, επιζητεί την ηδονή σαν σκοπό καί την θεωρεί έντιμη, αν καί τη βρίσκει μέσα στις μεγαλύτερες ατιμίες καί βρωμιές. Ο Υιός του Θεού από συμπόνια για την τύφλωση αυτή του ανθρώπου ήρθε για να τον γιατρεύσει από ένα τέτοιο μεγάλο σφάλμα.

Γι'αυτό, ενώ μπορούσε να γεννηθεί μ'ένα σώμα σκληραγωγημένο ωρίμου ανδρός , θέλησε να γεννηθεί μ'ένα απαλό σώμα βρέφους για να αισθανθεί την οδύνη (της τρυφερής σάρκας) καί ακολούθως για να υποφέρει περισσότερο. Καί ύστερα από την βασανιστική φυλακή που υπέφερε μέσα στην κοιλιά της Παρθένου, θέλησε να υποφέρει κι όλα τα βάσανα καί τις δοκιμασίες της νηπιακής ηλικίας, σα να στερείτο την χρήση του λογικού.

Εδώ τώρα, εσύ αγαπητέ, να γίνεις κριτής ανάμεσα στο Χριστό καί στον κόσμο καί να αποφασίσεις ποιος θα σ'εξουσιάζει, ό Χριστός ή ό κόσμος; Ποιόν πρέπει ν'ακολουθείς, Εκείνον που θέλει τη σωτηρία σου με την οδύνη, ή εκείνον που ζητεί την απώλειά σου

με την ηδονή; Είναι φανερό ότι το πρώτο «εις τούτο γαρ εκλήθητε, ότι και Χριστός έπαθε υπέρ υμών, υμίν υπολιμπάνων υπογραμμόν, ίνα επακολουθήσητε τοις ίχνεσιν αυτού» (Α' Πέτρ. 2, 21). Όμως ό κόσμος είναι τόσο τυφλός, που όχι μόνο δεν γνωρίζει την αλήθεια, αλλά ούτε μπορεί να την γνωρίσει, καθώς λέγει η ίδια η Αυτοαλήθεια• «και εγώ ερωτήσω τον Πατέρα και άλλον Παράκλητον δώσει υμίν, ίνα μένη μεθ' υμών εις τον αιώνα, το Πνεύμα της αληθείας, ο ό κόσμος ου δύναται λαβείν, ότι ου θεωρεί αυτό ουδέ γινώσκει αυτό» (Ιω. 14, 16-17).

Τι απαντάς σ'αυτά εσύ, που θέλεις να περνάς τη ζωή σου με ανέσεις κι έπειτα επιδιώκεις γι'αυτό να βρίσκεις ακόμη και δικαιολογίες; Θεωρείς πως αυτά που λέγει ό Κύριος είναι λόγια κενά και πως ό θεός μίλησε χωρίς να μπορούν να εκπληρωθούν τα λόγια Του; Αυτό βγάλ'το από το μυαλό σου. «Ό ουρανός και η γη παρελεύσονται, οί δε λόγοι μου ου μη παρέλθωσιν» (Ματθ. 24,35).

Γι'αυτό αποφάσισε επιτέλους να απαρνηθείς όλες τις ηδονές που αποδεδειγμένα δεν είναι απαραίτητες στη ζωή σου και να δεχτείς στο εξής ευχαρίστως όλους τους σταυρούς και τις θλίψεις που θα σου στείλει ό θεός• να αγκαλιάσεις την σκληραγωγία που περιλαμβάνει ή αληθινή μετάνοια και να μη λογαριάζεις τίποτε άλλο για να την αγαπάς, παρά να λογαριάζεις μόνο την αγάπη που έδειξε ό Χριστός γι'αυτήν ήδη από την γέννησή Του. Ευχαρίστησε τον Κύριο, που για την αγάπη σου θέλησε να γεννηθεί με τέτοια βάσανα• και προπάντων παρακάλεσέ Τον να σου δώσει χάρη να καταλάβεις καλά από το παράδειγμά του αυτή την αλήθεια• ότι δηλαδή η παρούσα ζωή είναι καιρός για να κλαις και να θλίβεσαι κι όχι για να γελάς και να ξεφαντώνεις καθώς τονίζει ό Εκκλησιαστής «καιρός του κλαίειν» (3, 4) και με τον Εκκλησιαστή και ό Απόστολος• «ό καιρός συνεσταλμένος το λοιπόν εστί, ίνα και οι έχοντες γυναίκα, ως μη έχοντες ώσιν, και οι κλαίοντες ως μη κλαίοντες, και οι χαίροντες ως μη χαίροντες ... παράγει γαρ το σχήμα του κόσμου τούτου» (Α' Κορ. 7, 29-31).

3. Γιάτρεψε τον έρωτα της δόξης

Σκέψου ακόμη ότι ό Χριστός με την γέννησή Του, ήρθε να πολεμήσει με την ταπείνωσή Του τον άτακτο έρωτα της δόξας. Ό κοσμικός άνθρωπος επιδιώκει να υπερέχει από τους άλλους, να τιμάται και να δοξάζεται και γενικά να φαίνεται ότι είναι ό εκλεκτότερος των υπολοίπων, να δίνει διαταγές με δεσποτική αλαζονεία, να μιλάει αφ'υψηλού και να παρουσιάζεται ως

αυθεντία. Αν καμιά φορά τύχει κι έρθουν σε αντιπαράθεση ή δόξα του Θεού και ή δόξα ή δική του, τότε αυτός καταφρονεί την δόξα του Θεού και εκ των προτέρων προτιμά τη δική του δόξα.

Αυτά όλα είναι ανόητες θέσεις και διδασκαλίες που διδάσκει ο κόσμος στους μαθητές του και αυτά τα σφάλματα ήρθε να θεραπεύσει ο Λυτρωτής μας, αφότου άρχισε να ζει στον κόσμο. Μπορούσε ο Ίδιος ασφαλώς και Βρέφος ακόμη να κάνει έργα ωρίμου ανδρός• μπορούσε δηλαδή μόλις γεννήθηκε να μιλάει με καθαρή άρθρωση• μπορούσε να καταλαβαίνει και να μιλάει τις γλώσσες όλων των λαών, μπορούσε να έχει γύρω του χιλιάδες και μυριάδες ηλιόμορφων Αγγέλων για να τον παραστέκονται ολοφάνερα και να τον υπηρετούν όχι μόνον ως θεό, αλλά και ως άνθρωπο.

Άλλα ο Ιησούς δεν ήθελε τέτοια ανθρώπινη και μάταιη δόξα. Όχι! Αλλά «σχήματι ευρεθείς ως άνθρωπος εταπείνωσεν εαυτόν», καθώς λέγει ο θείος Παύλος (Φιλιπ. 2,8) και κρύβεται με τον ερχομό Του σ'ένα τόπο από τους πιο αφανείς της Ιουδαίας και σ'ένα ενδιαίτημα των αλόγων ζώων, σκεπάζει δε όλους τους θησαυρούς της σοφίας Του μέσα σ'ένα κομμάτι σάρκας και κάτω από την διανοητική αδυναμία ενός άγνωστου άφωνου νηπίου• «εν ω εισίν πάντες οί θησαυροί της σοφίας και της γνώσεως απόκρυφοι!» (Κολ. 2,3) Δι'αυτό και ο Ησαΐας για την νηπιώδη αγνωσία του παιδιού αυτού λέγει• «...πριν ή γνώναι το παιδίον καλείν πατέρα ή μητέρα...» (Ησ. 8, 4). Και κατά την εποχή που οί βασιλείς της γης -εννοώ ο Αύγουστος Καίσαρ- κυβερνούν το κράτος τους με απογραφές και εκδίδουν στους λαούς νόμους και φαίνονται παντού ένδοξοι, αυτός, που είναι ο Βασιλεύς των βασιλευόντων, γεννιέται και ζει εντελώς άγνωστος και θεωρείται σαν ένα μηδενικό.

«Ω της ανυπέβλητης ταπεινώσεώς σου, ω γλυκύτατο όνομα, ω γλυκύτατε υπεράνθρωπε Ιησού! Αυτή η ταπείνωσή σου έκανε τον προφήτη Αββακούμ να χάσει σχεδόν το μυαλό του και να λέει• «Κύριε ... κατενόησα τα έργα σου και εξέστην. Εν μέσω δύο ζώων γνωσθήση» (Αββακ. 3,2). Αυτή ή ταπείνωση παρακίνησε τον όσιόν σου Ισαάκ να πει τα υψηλά αυτά λόγια• «η ταπεινοφροσύνη στολή θεότητας εστίν ό γαρ Λόγος ό ενανθρωπήσας αυτήν ενεδύσατο και ωμίλησεν ημίν δι'αυτής εν τω σώματι ημών... ίνα μη η κτίσις τη αυτή θεωρία καταφλεχθή» (Λογ. κ ') .

Τώρα, εσύ αγαπητέ, μπορείς να βρεις μεγαλύτερη απ'αυτή τη διαφορά μεταξύ του Θεού και του κόσμου; Λοιπόν, από αυτούς τους δύο ποιος είναι δίκαιος να σ'εξουσιάζει; Ο Χριστός ή ο

κόσμος; Βέβαια ό Χριστός• γιατί ό Χριστός ούτε πλανά ούτε πλανάται, ενώ ό κόσμος και πλανά και πλανάται. Έπειτα, σκέψου, πως για τον Χριστό δεν ήταν αρκετό που γεννήθηκε υπήκοος του Καίσαρος Αυγούστου, αλλά θέλησε ακόμη να γεννηθεί και στην εποχή που γινόταν επίσημη δήλωση έμπρακτης υποταγής• «εν ταίς ημέραις εκείναις εξήλθεν δόγμα παρά Καίσαρος Αυγούστου απογράφεσθαι πάσαν την οικουμένην» (Λουκ. 2, 1) και θέλησε να φέρει άνω – κάτω όλα τα πράγματα, κυρίως όμως να βάλει τον εαυτό Του κάτω απ'αυτήν την υποταγή. «Ανέβη δε και Ιωσήφ από της Γαλιλαίας εκ πόλεως Ναζαρέτ ... απογράψασθαι συν Μαριάμ τη μεμνηστευμένη αυτώ γυναικί ούση εγκύω» (Λουκ. 2, 4-5).

Αδελφέ μου, άνοιξε μία φορά τα μάτια σου για το καλό της ψυχής σου και αποφάσισε να μην εμπιστεύεσαι πια τον ψεύτη και επίβουλο κόσμο, καθώς σε συμβουλεύει και ό σοφός Σειράχ. «Μη πιστεύσης τω εχθρώ σου εις τον αιώνα» (Σοφ. Σειράχ 12,10). Πάρε σταθερή απόφαση να μελετάς πάντοτε και να ακολουθείς την οδηγία του Φωτός των παραδειγμάτων, του Ιησού Χριστού ό οποίος μέσα από τα βρεφικά σπάργανα σου φωνάζει με γλώσσα ψελλίζουσα εκείνο το φοβερό έλεγχο. «Πώς δύνασθε υμείς πιστεύσαι, δόξαν παρά αλλήλων λαμβάνοντες και την δόξαν την παρά του μόνου θεού ου ζητείτε;» (Ιωάννης 5,44). Και επειδή αυτός (ό Ιησούς Χριστός) έπαθε τόσα για να σε διδάξει την αλήθεια, παρακάλεσέ Τον να σου δώσει χάρη να καταλάβεις σ'όλο το βάθος το παράδειγμά Του και την διδασκαλία Του, για να αγαπάς την ταπείνωσή Του, η οποία είναι γεμάτη από αληθινό ύψος και δόξα• να μισείς όμως και να αποστρέφεσαι την δόξα και την τιμή του κόσμου, η οποία είναι αληθινή ατιμία και αδοξία• γιατί όχι μόνο σου στερεί την ουράνια δόξα, αλλά και γιατί στο τέλος της ζωής, καταλήγει (η δόξα του κόσμου) στο χώμα και στην κοπριά σύμφωνα με τη Δαβιτική εκείνη κατάρα:»Καταδιώξαι άρα ό εχθρός την ψυχήν μου ... και την δόξαν μου εις χουν κατασκηνώσαι» (Ψαλμ. 7,6).

Πηγή κειμένου : [Ιερός Μητροπολιτικός Ναός Μεταμόρφωση του Σωτήρος Κιλκίς](#)